

Christelijke zorg bedreigd

In het Nederlands Dagblad van 25 januari j.l. wordt de noodklok geluid over de christelijke zorg. De krant schrijft dat de overheveling van taken van het rijk naar de gemeente een bedreiging vormt voor het bestaan van de christelijke zorg. Deze conclusie is terecht, maar de situatie is veel ernstiger. Er zijn nog meer factoren – zowel interne als externe – die een bedreiging vormen. Alleen intensieve samenwerking tussen christelijke instellingen kunnen het tij keren. Het is echter de vraag of de *sense of urgency* wel groot genoeg is.

De zorg is geweldig in beweging. Er komen vanuit Den Haag een groot aantal bezuinigingen en stelselwijzigingen op ons af. De teneur is dat er meer zorg gegeven moet worden met minder geld, dat er meer taken naar de gemeente gaan en dat de zorgverzekeraar een scherpere rol gaat spelen in het inkopen van zorg. We wijzen op drie andere factoren die de christelijke zorg verder bedreigen.

In de eerste plaats gaan de zorgverzekeraars stap-voor-stap scherper op kwaliteit inkopen. De grote christelijke instellingen kunnen met een beetje geluk aan de toekomstige eisen voldoen, maar de kleinere instellingen zeker niet. En voor de zelfstandig gevestigden zal het helemaal moeilijk worden. In de tweede plaats zal er meer zorg geleverd moeten worden voor dezelfde hoeveelheid geld. Of in sommige gevallen zelfs voor minder geld. Om dat mogelijk te maken zal er geïnnoveerd moeten worden. Innovatie kost veel geld en veel tijd. Ten slotte zien we dat de loyaliteit van christenen naar eigen zorgstellingen aan het afnemen is. Ook christenen kiezen voor zorg dichtbij en kijken meer naar uitstraling en kwaliteit dan naar de grondslag. In het ergste geval leidt dit tot leegstand en leegloop.

Het goede nieuws is dat ook de christelijke zorg in beweging is. Enkele grote instellingen hebben een actief beleid om deze bedreigen het hoofd te bieden. Op meerdere fronten zijn zorginstellingen met elkaar in gesprek hoe gezamenlijk opgetrokken kan worden om aan de kwaliteitseisen te voldoen en om te innoveren. De christelijke zorgverzekeraar *Prolife* ondersteunt het zorgveld op actieve wijze. De christelijke zorg heeft – door de bank genomen – nog steeds twee grote sterkten: gemotiveerd personeel en een goed netwerk van vrijwilligers. En die sterkten zouden wel eens van groot belang kunnen zijn om te overleven.

Ik betwijfel of de *sense of urgency* bij alle christelijke zorginstellingen wel groot genoeg is. De tijd van vrijblijvende gesprekken over de visie op de toekomst van christelijke zorg zijn voorbij. Als we zelf niet handelen dan zal de tijd ons inhalen. En dat belooft niet veel goeds.

De christelijke zorg heeft een missie. Niet alleen voor de eigen achterban maar ook voor de hele samenleving. Wat zou het mooi zijn als alle christelijke instellingen hun visie op de toekomst van de christelijke zorg met elkaar zouden delen en gezamenlijk stappen zetten om de kwaliteit te verbeteren en de identiteit te versterken. Dat vraagt om veel innovatie. En dat kunnen ze alleen gezamenlijk doen.

Dr. Maarten J. Verkerk is voorzitter van VitaValley, een innovatie netwerk in de zorg. Hij is ook bijzonder hoogleraar christelijke wijsbegeerte in Eindhoven en Maastricht.